# GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA: BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE IN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 franci.

ANULŬ L.

SĖ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:
O seriă garmond 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

**Nr. 266** *Joi, 3 (15) Decemvre.* **1887.**


## Brașovŭ, 2 Decemvre 1887.

Situațiunea politică generală continuă a fi încordată. Ḍiarele rusescĭ se pronunță acum unulŭ după altulŭ asupra concentrațiilorŭ de trupe și asupra raporturilorŭ dintre Rusia și Austria, dér afirmărrile și lămuririle lorŭ suntŭ puținŭ liniștitóre.

Oficiósa „Gazeta de Moscva" declară, că décă vre-o putere óre-care ar cere Rusiei esplicațiunĭ în privința înarmărilorŭ ce le face, dênsa va rĕspunde prin *ultima ratio.* Lucrurile trebue sĕ fi ajunsŭ departe, décă cei din Petersburg au devenitŭ atâtŭ de sensibilĭ în cestiunea concentrărilorŭ de trupe, încâtŭ amenință cu declararea de rĕsboiu pe cei ce arŭ cere dela ei esplicărĭ.

Multŭ mai moderatŭ și pacînicŭ este limbagiulŭ organului cancelariei rusescĭ „Nord" din Bruxella. Acestŭ organŭ ḍice, că concentrările de trupe rusescĭ ce se observă în Polonia corĕspundŭ unorŭ necesitățĭ topografice de apĕrare. „Nord" adauge, că nu e logicŭ a se presupune, că Rusia s'ar gândi a întreprinde invasiunea Austriei cu 120,000 ómenĭ ce'i are concentrațĭ în Polonia ruséscă; singurulŭ scopŭ alŭ Rusiei este de a mănținé pacea și Rusia crede, că pentru acésta trebuescŭ luate marĭ precauțiunĭ și că ea trebue sĕ veghieze cu mare băgare de sémă.

Pe unŭ altŭ terenŭ pune cestiunea de contraversă dintre Rusia și Austro-Ungaria „Petersburger Herold". Acestŭ ḍiarŭ scrisŭ în limba germană s'a supĕratŭ asupra unui articulŭ apărutŭ în „Pester Lloyd". Fóia pestană s'a fostŭ esprimatŭ în modŭ ironicŭ asupra unei afirmărĭ de mai nainte a lui „Herold", prin care acesta își esprimă îndoéla în durabilitatea alianței Germaniei cu Austro-Ungaria, și folosindu-se de-o asemĕnare a datŭ espresiune părerei că numita alianță va dura póte două până la trei sute de anĭ.

Respundêndŭ lui „Lloyd," ḍiarulŭ rusescŭ „Herold" ḍice între altele: „...Ii gratulămŭ lui „Pester Lloyd" că are speranțe așa de marĭ în alianța cu Germania. „Două până la trei sute de anĭ?" Totŭ respectulŭ! Atuncĭ în adevĕrŭ Rusia — care voesce sĕ trăiască în pace și amiciție cu Germania — ar trebui sĕ rabde multŭ, până ce Austro-Ungaria va fi așa de bună sĕ evacueze provinciile sêrbescĭ, care nu suntŭ ale ei, Bosnia și Herțegovina, după ce Rusia a deșertatŭ Bulgaria. Căcĭ onorabile „Lloyd," cestiunea nu privesce nicĭdecum Galiția, nicĭ Bulgaria, nicĭ Serbia — popórele balcanice fericéscă-se după cum le convine — ci în ultima liniă e vorba în cele din urmă numai de deșertarea Bosniei și a Herțegovinei. Orĭ dóră crede „Pester Lloyd," că Rusia va privì cu indiferență și rîḍêndŭ, cum Austria va face din popórele balcanice, liberate cu avere și cu sânge rusescŭ, nisce supușĭ austro-ungarĭ?..."

Fóiei din Petersburgŭ îi rĕspunde acum „Pester Lloyd" dicêndŭ că Austro-Ungaria numai la aceea nu se póte gândi, ca sĕ renunțe la Bosnia și Herțegovina. Cu privire la alianța cu Germania ḍice acéstă fóiă, că pune unŭ prețŭ estra-ordinarŭ de mare pe ea, dér sĕ nu créḍă nimenea că Austro-Ungaria și-ar răzima apĕrarea intereselorŭ sale de esistență numai pe acéstă alianță.

E caracteristică într'aceea deosebirea de vederĭ ce se manifestă din incidentulŭ concentrărilorŭ de trupe rusescĭ la granița Galiției în foile germane de-o parte și în cele austro-ungare de altă parte cu privire la modulŭ de procedere alŭ guvernului monarchiei nóstre.

„Neue freie Presse" de Marțĭ se ocupă mai de aprópe de acéstă deosebire de vederĭ. Ea își arată mulțămirea, că pressa germană vorbindŭ despre situațiune a documentatŭ solidaritate cu Austro-Ungaria, dér se teme că sfaturile urgente ce i se dau monarchiei nóstre din partea germană arŭ puté, décă ar fi urmate de ea, sĕ provóce pe Rusia.

„Austria," ḍice „N. fr. Presse", „e în continuu provocată din partea germană sĕ-șĭ armeze fortărețele, sĕ-șĭ trimétă trupele în Galiția, sĕ nu ţină sémă de motive de nimica sub cuvêntŭ de economiă, sĕ nu se legene cu ușurătate în siguranță și sĕ întêmpine pe Rusia în modŭ impunĕtorŭ. Décă guvernulŭ din Viena ar corĕspunde tuturorŭ acestorŭ dorințe, atuncĭ de multŭ s'ar fi dispusŭ mobilisarea armatei austriace și noi amŭ sta în fața inimicului înarmațĭ până 'n dințĭ"...

„Nu este" — încheia fóia vieneză — „nicĭ lașitate nicĭ înjosire décă neîncetatŭ se cere, că scopulŭ principalŭ alŭ politicei austriace trebue sĕ fia mântuirea unei păcĭ, care sĕ nu fiă rĕscumpĕrată cu prețulŭ sacrificării celorŭ mai marĭ interese ale nóstre. Țéra are nevoia de liniște ca sĕ-șĭ pótă vindeca rănile causate de crisele economice. Energia cea ageră, ce se pretinde în imperiulŭ germanŭ dela Austria, ar smulge din pămêntŭ cea din urmă ancoră a păcii. Nu-i vorbă, se póte purta rĕsboiulŭ décă e necesitate, dér nu fiindŭ că e consideratŭ că necesarŭ....."

Cu alte cuvinte aliații germanĭ ai monarchiei stăruescŭ în direcțiunea rĕsboiului, ér cei din Viena se țină câtŭ se póte de reservațĭ. Cum sĕ ne esplicămŭ acéstă ciudată oposițiune?

## Generalulŭ Doda către comisiunea dietei.

Étă scrisórea ce a adresat'o d. generalŭ Doda comisiunei de incompatibilitate la provocarea ei:

*Onorabilei comisiunĭ de incompatibilitate a camerei deputaților̆*

in Budapesta.

Onorabilă comisiune, cu provocare la §§. 135 și 137 ai regulamentului camerei prin comunicarea unei copii a procesului verbalŭ despre ședința din 30 Noemvre a. c. m'a încunosciințatŭ cumcă în causa alegerii mele va lua hotărîre definitivă în ḍiua de 14 Decemvre a. c. totdeodată sunt poftitŭ, ca până la acelŭ terminŭ sĕ-i aducŭ la cunoscința declarațiunea mea séu eventualele mele observărĭ; in fine sunt poftitŭ a mĕ presenta inaintea comisiunii seu in persónă seu prin unŭ plenipotențiatŭ.

Renunțândŭ prin acesta la dreptulŭ ce-mĭ compete in înțelesulŭ §-lui 125 alŭ Regulamentului Camerei, de a-mĭ pleda causa înaintea comisiunii în persónă seu prin mandatarŭ, rogŭ pe On. Comisiune sĕ fiă convinsă, că nu facŭ acesta nicĭdecum din lipsa de respectulŭ ce-i datorescŭ și care bucurosŭ i lŭ păstrezŭ; ci numai din aceea simplă causă, că după motivata mea declarațiune, îndreptată în două rêndurĭ camerei representative, nicĭ în fața On. Comisiunĭ n'așŭ pute face altceva decâtŭ încă odată sĕ declarŭ că: deorece de atuncĭ de a declarațiunea mea din 10 Octomvre a. c. situațiunea nu s'a schimbatŭ intru nimicŭ, susținŭ cu firmitate și astăḍi acea declarațiune, conformŭ căreia nicĭ la deliberările Camerei nu participŭ, nicĭ mandatulŭ nu mi-lŭ depunŭ; și la motivele espuse în acea declarațiune, care motive m'au constrinsŭ la acelŭ pasŭ seriosŭ și, o mărturisescŭ apriatŭ, între impregiurărĭ normale abia indatinatŭ, mai adaugŭ încă rugarea ca:

On. Comisiune aprețiândŭ cu seriositate acele nesănĕtóse impregiurărĭ politice la carĭ am avisatŭ și carĭ producŭ astfelŭ de aparițiunĭ abnorme, la deciderea acestei cause, sĕ nu aplice numai cinosura formală, fără îndoială singură îndreptățită între impregiurărĭ normale, ci sĕ aprețieze acéstă afacere și din punctŭ de vedere alŭ rațiunilorŭ de statŭ mai înalte și sĕ atragă atențiunea Casei în modŭ cuvenitŭ asupra simptomaticei însemnătățĭ a unorŭ asemenea aparițiunĭ.

In acestŭ casŭ On. Comisiune, dup'a mea nepretensivă opiniă, ar împlini unŭ actŭ de înaltŭ patriotismŭ, eră eu prin nepresentarea credențională meu așĭ fi făcutŭ patriei celŭ mai mare servițiu, ce ca deputatŭ alesŭ ilŭ puteam face între asemenea impregiurărĭ.

Când am onóre a aduce acésta la cunoscința binevoitóre a Comisiunii, credŭ c'am corĕspunsŭ din destulŭ scopului provocării ce mĭ-a adresatŭ On. Comisiune.

Așteptŭ acum în deplină linisce a consciinței mele decisiunea Comisiunii, căcĭ fiă aceea orĭcum va fi, sêmțulŭ politicŭ de dreptŭ alŭ On. membri ai Comisiunii nu-mĭ va denega recunóscerea, că in situațiunea, in carea am devenitŭ prin alegerea mea de deputatŭ dietalŭ, între impregiurările abnorme, numai unŭ pasŭ onestŭ mĭ-a mai rĕmasŭ: declarațiunea mea din 10 Octomvre.

*Caransebeșiu,* 10 Decemvre 1887.

**Traianŭ Doda.**

## Austro-Ungaria și concentrările Rusiei.

„La Liberté roumaine" aduce scirea, că supușii austro ungarĭ din România au fostŭ informațĭ că trebue sĕ stea gata de a reintra in țéră in casŭ că vorŭ fi chemațĭ sub arme.

De altă parte ḍiarulŭ oficialŭ militarŭ din Petersburgŭ publică ordinulŭ de transferare a divisiunei 13 de cavaleriă cu artileria sa dela Moscva la Varșovia. Ér oficiósa »Gazeta de Moscva" declară, că décă vre-o putere óre-care ar cere Rusiei esplicații în privința inarmărilorŭ ce face, ea, Rusia, va rĕspunde prin *ultima ratio.*

Mai comunică „Daily News" din Londra că guvernulŭ rusŭ negociază unŭ mare împrumutŭ prin intermediarulŭ Báncei franceze.

Tóte aceste scirĭ facŭ sĕ veḍă pressa englesă apropiându-se o catastrofă, pregătindŭ Rusia rĕsboiulŭ.

Deja se vorbesce în Viena și în Pesta despre eventualitatea convocării delegațiunilorŭ într'o sesiune estraordinară in luna Ianuarie, pentru a vota sumele de banĭ necesare mĕsurilorŭ militare ce arŭ trebui sĕ se ia în urma concentrărilorŭ continue de trupe rusescĭ.

Unele ḍiare din Viena suntŭ de părere, că Rusia vrea sĕ ațițe pe Austro-Ungaria ca sĕ atace și în acestŭ casŭ monarchia nóstră n'ar pute primi ajutorŭ din partea Germaniei. Decă ținemŭ semă că de altă parte cercurile militare germane îndemnă pe Austro-Ungaria sĕ ia ofensiva, atuncĭ totă sfara in țéră cu alianța nu plătesce nimicŭ.

Sĕ mai vorbesce, că Rusia amenință pe Austro-Ungaria ca sĕ o împedece d'a sta în cale loviturei de statŭ ce a plănuit'o Rusia în Bulgaria.

Peste totŭ cercurile conducĕtóre din Viena suntŭ pĕtrunse de seriositatea situațianei. Comandantulŭ de corpŭ din Praga, fldzm. br. Filipovicĭ a fostŭ primitŭ de monarchŭ în audiență mai lungă. Póte că va fi necesitate d'a se lua contra mĕsurĭ militare in mĕsura in care se facŭ concentrările rusescĭ, mai alesŭ că foile oficiose germane așteptă sĕ se ia din partea monarchiei nóstre astfelŭ de mĕsurĭ, ḍicêndŭ că Germania nu-șĭ póte lua asupră șĭ sarcina apĕrării.

## SCIRILE ḌILEI.

Joia trecută, scrie »Biserica și Scóla", s'au ținutŭ alegerile de deputațĭ din clerŭ pentru congresulŭ naționalŭ bisericescŭ din partea *diecesei Aradului.* După raportulŭ primitŭ până acum, in cercurile Aradŭ-Radna s'a alesŭ deputatŭ congresualŭ preoțescŭ: părintele protopresviterŭ Vasiliu *Beleșiu,* in cerculŭ Șiria-Ienopolea părintele Vasiliu *Mangra,* profesorŭ de teologiă, in cerculŭ Timișóra-Bănatŭ-Comloșŭ părintele protopresviterŭ Melețiu *Dreghiciu,* in cerculŭ Lipova-Vinga părintele Augustinŭ *Hamsea,* asesorŭ consistorialŭ. In *diecesa Caransebeșului* s'au alesŭ deputațĭ din clerŭ la congresŭ, precum comunică »Foia Diecesană: in cerculŭ Caransebeșŭ Filaretŭ *Musta* protosincelŭ; Mehadia Michailŭ *Popoviciu* protopresbiterŭ; in Ciacova Paulŭ *Miulescu* protopresbiterŭ; in Lugoșŭ Dr. Georgiu *Popoviciu* protopresbiterŭ; în Buziașŭ Alexandru *Ioanovicĭ* protopresbiterŭ; in Oravița Andreiu *Ghidiu* protopresbiterŭ; în Petrovoselo Trifonŭ *Miclea* protopresbiterŭ; in Iamŭ Filipŭ *Adamŭ* protopresbiterŭ; in Vĕrșețŭ Ioanŭ *Popoviciu* protopresbiterŭ; in Făgetŭ George *Popoviciu* adm. protopresbiteral; de deputațĭ mi-

renescĭ suntŭ aleşĭ în cercurile: Brebulŭ (necunoscut'u încă); în Lugoşŭ Dr. Alexandru *Mocioni;* în Făgetŭ Constantinŭ *Rădulescu;* în Buziaşŭ Atanasiu *Cimponeriu;* în Ghiladŭ Aureliu *Drăganŭ;* în Vêrşeţŭ Martinŭ *Ţapu;* în Iamŭ Ilie *Trăila;* în Sasca montană George *Szerb;* în Oraviţa Ilie *Trăila* (de două orĭ); în Bogşa Iuliu *Petricŭ;* în Caransebeşŭ Ioanŭ *Bartolomeiu;* în Ohababistra Ioanŭ *Popoviciu;* în Teregova Patriciu *Drăgălina;* în Domaşnia Ilie *Curescu;* în Mehadia Leontinŭ *Simonescu;* în Prigor Stefanŭ *Velovanŭ;* în Bozovicĭ Iulie *Novacŭ;* în Biserica-albă Ioanŭ *M. Roşu;* în Alibunarŭ Simeonŭ *Moldovanŭ;* în Satulŭ-nou Petru *Tisu.*

—x—

*Metropolitulŭ sêrbŭ Angelicĭ* suferindŭ de bólă de peptŭ, a cerutŭ şi 'i s'a acordatŭ din partea ministrului unguresc de culte unŭ concediu de 6 lunĭ, până în 1 Maiu a. v. spre a petrece în insula Corfŭ. Se ḑice că amintitulŭ metropolitŭ şĭ-ar fi făcutŭ şi testamentulŭ. Pe timpulŭ absenţei sale din Carloveţŭ, afacerile metropoliei şi archiepiscopiei le va conduce episcopulŭ eparchiei Bacica Vasilian Petrovicĭ. „Branik«, unŭ ḑiarŭ sêrbescŭ, este tare cătrănitŭ, şi cu dreptŭ cuvêntŭ, asupra metropolitului Germanŭ, pentru-că elŭ a cerutŭ conceḑiu dela ministrulŭ de culte, căcĭ prin acestŭ pasŭ alŭ luĭ a degradatŭ demnitatea metropoliei sêrbescĭ. Ce ar ḑice la acesta, întrébă numitulŭ ḑiarŭ, metropoliţiĭ Stratimirovicĭ séu Raiacicĭ, décă s'arŭ scula din mormêntŭ? Conceḑiu formal cerŭ numaĭ funcţionariĭ subordinaţĭ ministruluĭ, ajungea decĭ simpla notificare a plecăreĭ şi substituireĭ. — Grea lovitură pentru poporulŭ sêrbescŭ, décă metropolitulŭ lorŭ a ajunsŭ a fi slujbaşulŭ guvernuluĭ unguresc!

—x—

*Inspectorulŭ r. de dare* alŭ comitatuluĭ *Cluşiu* a raportatŭ în adunarea dela 12 Decemvre a comitetuluĭ administrativŭ, că în cuartalulŭ ultimŭ alŭ anuluĭ curentŭ s'au încassatŭ în darea directă 397,076 fl 64½ cr., rĕmânêndŭ restanţă 430.325 fl. 42½ cr., va sĕ ḑică *nicĭ jumĕtate din dare nu s'a pututŭ încassa.* Restanţa în anulŭ acesta e cu 18 689 fl. 9½ cr. mai mare ca acum unŭ anŭ pe astă vreme. În darea militară din datoria totală de 74 355 fl. 81½ cr. abia s'au pututŭ incassa 14,791 fl. 50½ cr., rĕmânêndŭ restanţă 59,564 fl. 31 cr. v. a. — »Fericite“ stărĭ!

—x—

În şedinţa dela 6 Decemvre a *presbiteriuluĭ evangelicŭ* (săsescŭ) *din Braşovŭ* s'a pusŭ în discusiune acea ordinaţiune a ministruluĭ unguresc de comunicaţiune, prin care se dispune a se adresa scrisorile oficióse în limba ungurésca pentru a pute fi scutite de porto. Adunarea declară ca *nelegală* acéstă ordinaţiune şi hotăresce că decâtŭ sĕ se adreseze scrisorile oficióse în limba ungurésca, *maĭ bine vorŭ plăti porto,* adresându-le în limba germană, care este limba oficiósă a bisericeĭ evangelice. — Maĭ corectă şi dreptă hotărîre nu se póte.

—x—

În ḑilele acestea a trecutŭ prin gara *Braşovŭ* unŭ transportŭ de 14 vagóne cu tunurĭ trimise din Berlinŭ pentru România.

—x—

Erĭ ni s'a telegrafiatŭ că deputatulŭ ungurŭ *Literaty* a muritŭ în urma unuĭ duelŭ ce a avutŭ. Duelulŭ l'a avutŭ cu advocatulŭ din Pesta Dr. Eugen Pasztely Amêndoĭ duelanţiĭ erau rudenii, nevestele lorŭ fiindŭ surorĭ. Duşmănia datézĭ dela alegerile pentru dietă, când Pasztely a păşitŭ în acelaşĭ cercŭ ca contracandidatŭ alŭ luĭ Literaty, deşi fără resultatŭ.

—x—

Ministrulŭ unguresc de comunicaţiune face atente jurisdicţiunile printr'unŭ cerculară, că *numaĭ judecătoriile* r. suntŭ în dreptŭ a *secvestra scrisorĭ şi pachete postale* precum şi *telegrame.* Alte persóne oficiale, ca d. e. căpitaniĭ de poliţiă, fisolgăbirăiĭ, comandanţiĭ de gendarmeriă etc. în nicĭ unŭ casŭ nu suntŭ îndreptăţiţĭ a face acesta. Der comunicărĭ despre date autentice cu privire la astfelŭ de scrisorĭ etc. se potŭ cere şi dela şefiĭ autorităţilorŭ poliţienescĭ.

—x—

Alalta seră *au arsŭ* în Uliţa de mijlocŭ din *Braşovu-vechiu* două şurĭ pline cu bucate şi unŭ grajdŭ.

—x—

„Priest's Transilvanian (Hungarian) Gold Mines (Limited)« este titlulŭ uneĭ *nouĕ societăţĭ de acţiĭ,* ce s'a intemeiatŭ în Londra cu unŭ capitalŭ de 90,000 lire, ca sĕ cumpere şi sĕ esploateze minele de aurŭ dela St. Nicoli şi St. Măria în Ardealŭ. Preţulŭ cumpĕrăriĭ e de 60,000 lire, care se va plăti jumĕtate în banĭ gata, jumĕtate în acţiĭ plătite deplinŭ.

**De lângă Oltŭ*),** Decemvre 1887.

Şcólele de statŭ din Făgăraşŭ facŭ mare propagandă de maghiarisare. Copiĭ de românŭ nu maĭ sciu altfelŭ saluta, decâtŭ „alászolgája“. În anulŭ şcolarŭ trecutŭ aprópe la 180 elevĭ românĭ cercetară şcólele elementare şi civile de statŭ din Făgăraşŭ. Notarĭ, preoţĭ şi învĕţătorĭ românĭ îşĭ trimitŭ copiĭ la şcólele acestea.

Maĭ bătĕtorŭ la ochĭ este purtarea învĕţătoruluĭ de statŭ D. Gabor, fostŭ inv. dirig. grăniţĕrescŭ — carele face mare haturŭ şcólelorŭ de statŭ. Copiĭ de românŭ alergă din tóte unghiurile comitatuluĭ la acestŭ învĕţătorŭ românŭ-maghiaronŭ, carele după cum sunt informatŭ din isvorŭ demnŭ de tótă credinţa, nicĭ nu vorbesce cu eleviĭ seĭ românĭ romănesce.

Limba română nu se propune la acestea şcóle în unŭ comitatŭ curatŭ românescŭ, pre când legea şcolară ḑice, că în astfelŭ de şcóle limba ţinutuluĭ trebue propusă, ca obiectŭ de învĕţămentŭ. Ar fi de dorită ca sĕ se propună şi limba română în fiăcare clasă a acestorŭ şcóle.

Însĕ de aşa ceva nu prea avemŭ speranţă.

*Opincarulŭ.*

**Selagiu,** 8 Decemvre 1887.

Onorată Redacţiune! Ca unŭ simplu cronicarŭ vinŭ a inregistra în preţuitulŭ ḑiarŭ ce redigeaţĭ ḑiua de 15 Noemvre 1887, în care preoţimea din tractulŭ Crasneĭ şi-a ţinutŭ »conferinţa preoţéscă« anuală în comuna Şieredeiŭ, sub presidiulŭ Reverendisimuluĭ domnŭ Alimpiu Barboloviciu. Ca tóte actele solemne ale Românilorŭ, astfelŭ şi cu deosebire acéstă conferinţă s'a precedatŭ de serviciulŭ divinŭ celebratŭ de preoţimea tractuală sub pontificiulŭ Reverendisimuluĭ domnŭ Vicariu. Biserica cea frumósă şi spaţiósă de petră, care arŭ servi de decóse chiar şi unuĭ oraşŭ, rĕsuna de cântările armoniose esecutate de copulŭ preoţescŭ, câtă şi corulŭ scolarilor condusŭ de învĕţătorulŭ localŭ Petru Chişiu. — La finea serviciuluĭ divinŭ on. domnŭ Ignaţiu Suru preotŭ în Malu, conformŭ programeĭ conferinţeĭ, ne-a vorbitŭ despre »Indurarea luĭ Dumneḑeu“. Alătŭ conţinutulŭ câtŭ şi predarea disertaţiuneĭ a fostŭ satisfăcĕtóre, daună că din incidentulŭ têrguluĭ în Crasna a fostŭ puţinŭ poporŭ în biserică.

După serviciulŭ divinŭ luândŭ unŭ micŭ dejunŭ la ospitaliera mesă a confratelui nostru on. d-nŭ Vasilie Ghetie preotŭ locală, cu toţiĭ ne-amŭ îndreptatŭ spre şcólă, loculŭ »conferinţeĭ preoţescĭ“. Ne-a fostŭ mare bucuria, când amŭ vĕḑutŭ că trebue sĕ intrămŭ într'un edificiu de totŭ nou, bine situatŭ, avêndŭ o sală pentru învĕţămêntŭ acomodată recerinţelorŭ scolastice şi higienice, precum şi apartamentele necesarii pentru învĕţătorŭ. O comună aşa micŭ cu 880 suflete, avêndŭ o biserică relativŭ forte frumósă, şi o şcólă confesională modernă, precumŭ şi casă parochială din materialŭ solidŭ, póte fi mândră de progresulŭ făcutŭ, precum şi de conducĕtoriĭ seĭ bisericescĭ.

Reverendisimulŭ Domnŭ Vicariu a deschisŭ şedinţa printr'unŭ discursŭ bine alcătuitŭ, în care ni a semnalatŭ chiămarea importantă ce o avemŭ şi care îşĭ are basa în virtuţile teologice *credinţa, speranţa şi iubirea,* carĭ a-le protegea, menagea şi a-le păstra în puritatea lorŭ desĕvĕrşită, ca pe atarĭ mijlóce cu ajutorulŭ cărora putemŭ conduce sigurŭ la mântuintă turma nouĕ încredinţată spre păstorire, ne impune sf. maică biserică. Corolariulŭ acestorŭ virtuţĭ o formezĭ iubirea, iubirea ne a îndemnatŭ a alerga într'o adunare sciinţifică religiósă, ér esaminândŭ starea nóstră religiósă morală, precum şi a turmeĭ păstoriteĭ nóstre încredinţate, sĕ conchidemŭ că óre amŭ regresatŭ séu chiar progresatŭ faţă de aceste treĭ virtuţĭ teologice; în casulŭ ântêiu sĕ ne stringemŭ rêndurile, sĕ esaminămŭ ranele carĭ ne bântuescŭ şi nimicescŭ efectulŭ sublimŭ alŭ acestorŭ virtuţĭ şi acele după putinţă sĕ le estirpămŭ; er în alŭ doilea casŭ sĕ ne felicitămŭ şi succesele dobêndite sĕ ne servescă de nou stimulŭ, pentru de a lucra în direcţiunea indigetată de spiritulŭ acestorŭ treĭ virtuţĭ.

După acestŭ discursŭ invocandŭ ajutorulŭ spirituluĭ sfântŭ, şedinţa se declară deschisă. Constituindu-se şedinţa prin alegerea notaruluĭ *adhoc* în persóna on. d-nŭ Ioanŭ Ilieşiu preotŭ în Crasna, conformŭ programeĭ Conferinţeĭ on. d-nŭ Gregoriu Simonŭ preotŭ în Hureḑŭ este provocatŭ a-şĭ ceti disertaţiunea impusă de conferinţa precedentă despre: „Sacramentulŭ Căsĕtorieĭ“. Acéstă disertaţiune deşi a doveditŭ diliginţa esemplară a d-luĭ disertantŭ intru studiarea teologieĭ şi moraleĭ, totuşĭ pare că n'a saţiatŭ în destulŭ aşteptarea conferinţeĭ, care cu cea maĭ incorpată atenţiune a urmăritŭ desvoltarea tablourilorŭ acesteĭ importante teme ce s'a vĕditŭ din criticele varii şi forte instructive îndreptate în contra tractăreĭ prea teoretice a temeĭ, obiecţionândŭ conferinţa, că nu într'atâta espunerea stereotipică a principiilorŭ teologice şi morale faţă de acestŭ sf. sacramentŭ, ci aplicarea şi desvoltarea luĭ faţă cu relaţiunile nóstre locale şi sociale, trebue sĕ formeze subiectulŭ, care ca unŭ firŭ roşiu sĕ se strecóre prin tótă disertaţiunea. Altcum operatulŭ are meritulŭ de a pute fi datŭ publicităţiĭ. — Dându se cetire protocoluluĭ conferinţeĭ precedente se autentică în tótă estensiunea.

După acésta se încinge o viuă discusiune faţă de venerata ordinaţiune consistorială dto 8 Iuniu a. c. Nr. 4059, în care clerulŭ este provocatŭ a conlucra între inteligenţĭ şi poporŭ premergêndŭ cu esemplu, la colectarea de banĭ pentru înfiinţarea unuĭ fondŭ comunŭ diecesanŭ, care colectă apoĭ se se aştérnă la veneratulŭ consistoriu. *Conferinţa unanimŭ se dechiară, că de locŭ nu e dispusă a adera la înfiinţarea unuĭ nou fondŭ diecesanŭ, până atuncĭ până când nu va primi o dare de sémă severă despre demersulŭ, regresulŭ, stagnarea séu dóră înflorirea (?) fondurilorŭ esistente diecesane*

Maĭ încolo conferinţa cu o viuă mulţămire ia notiţă despre îngrijirea veneratuluĭ presidiu, faţă cu biblioteca tractuală, reţinêndŭ pentru viitorulŭ acesteia o acţiă de a institutuluĭ de creditŭ „Silvania“, totodată se susţine decisiunea, ca fiăcare preotŭ sĕ contribue pe anŭ câte 1 fl. pentru acéstă bibliotecă.

Sé ia apoĭ în discusiune afacerea fondurilorŭ de bucate, aşa numite *„grânare bisericescĭ şcolare“.* O instituţiune maĭ salutară ca acésta nicĭ că se póte, şi importanţa eĭ este pre isată prin nisuinţa tare a preoţimeĭ din acestŭ tractŭ, care urmândŭ esemplulŭ demnuluĭ sĕu conducĕtorŭ, a arĕtatŭ cu acéstă ocasiune frumóse resultate, căcĭ potŭ veni timpurĭ, şi mi se pare că nu suntŭ departe, când bietulŭ poporŭ ingerunhiatŭ deja sub povara nenumĕrateloŭ imposite, sĕ nu maĭ pótă rĕsufla şi în amĕrăciunea sufletuluĭ sĕŭ sĕ strige unŭ *„nu maĭ avemŭ de unde“* şi atuncĭ câtŭ de bine ne vorŭ prinde fondurile nóstre eclesiastice-şcolare esistente, pentru aco-

*) Ce facŭ Oltenii? Şĭ-au juratŭ singurĭ peirea? Nu vĕdŭ că au ajunsŭ a perde şi comuna Făgăraşŭ? Vomŭ reveni. — Red.

---

## FOILETONU.

### Balada Peleşului

(de V. Alexandri.)

I.

Plânge Prahova în vale
Şi se vaetă mereu,
Totŭ ducêndŭ în a sa cale
Dorulŭ Peleşului sĕu.
Tulburată se repede
Vrêndŭ de stâncĭ a se isbi,
Căcĭ cu dênsa nu'lŭ maĭ vede
Râvnitorŭ de-a se iubi.

De când apa curgĕtóre
Şi cu sórele ceresc
Au menire învitóre
Pentru sînulŭ pămêntescŭ,
Dându'i viéţă şi rodire,
Veselie şi norocŭ,
Ea, prin dulce rĕcorire,
Elŭ, prin razele-i de focŭ, —

Peleşulŭ cu florĭ pe frunte
Şi'n vesminte de cristalŭ,
Venea ḑilnicŭ dela munte,
Peste malurĭ dândŭ navală.
Şi toţĭ braḑiĭ, în mirare

De-a'lŭ vedea clocotitorŭ,
Fremĕtau cu întrebare:
Unde'lŭ duce viulŭ dorŭ?

Elŭ sbura, cum gândulŭ sbóră,
Prin sĕlbatice pădurĭ,
Locuite odinióră
De urşĭ marĭ, de marĭ vulturĭ,
Şi mergea ca sĕ se culce,
Plin de vieţă, fericitŭ,
Pe alŭ Prahoveĭ sîn dulce,
Ca 'ntr'unŭ lĕgênŭ multŭ iubitŭ.

S'amêndoĭ, în desfătare,
Se duceau întrulocaţĭ,
Până 'n josŭ peste hotare,
Multŭ departe de Carpaţĭ,
Veselĭ rĕtăcindŭ prin lume,
Sub cerŭ vecinicŭ zimbitorŭ,
Elŭ, uitândŭ chiar alŭ sĕu nume,
Ea, chiar loculŭ de isvorŭ.

Bune vremĭ erau p'atunce,
Când ursituluĭ din stâncĭ
Nu'ĭ păsa ca sĕ s'arunce
Peste ripele adâncĭ.
Il mâna dorulŭ ce este
Dulce alŭ inimeĭ avêntŭ,
Care trece ca 'n poveste
Peste mărĭ, pe sub pămêntŭ.

Dér acum elŭ întârḑie...
Drumu 'n cale'i s'alungitŭ!

Ea 'lŭ aştéptă ca sĕ vie
Din ḑorĭ până la sfinţitŭ,
Şi sĕrmana tulburată,
Se totŭ vaetă mereu,
Purtândŭ grija necurmată,
Grija Peleşului sĕu!

II.

Intr'o ḑi... aşa se spune,
Călĕtorulŭ tinerelŭ
Dărĭ 'n cale'i o minune,
O minune de castelŭ,
Ce într'o clipă rĕsărise
Din pămêntulŭ scorburosŭ
S'a luĭ porţĭ cu dragŭ deschise
Unuĭ rege gloriosŭ.

Elŭ vĕḑu trecêndŭ în sóre
Şi sub codri bĕtrânescĭ
O Regină cântătóre
De a munţilorŭ poveştĭ,
Şi frumóse Mărgărite
Pe sĕlbatice poticĭ,
Şi pe drumurĭ năsipite
Urme de picióre micĭ.

S'auḑi, ce nu s'aude
In desimile din munţĭ;
Nu urlărĭ de fiare crude,
Nu căderĭ de bradĭ cărunţĭ,

Ci divina armonie
De dulcĭ glasurĭ argintiĭ
Şi de organŭ ce re'nvie
Umbre albe de copiĭ.

Fermecatŭ, Peleşulŭ şede
Pe o stâncă 'n locŭ opritŭ:
Vede, ce nu'i vine-a crede,
Simte, ce n'a maĭ simţitŭ.
Ca şi dênsulŭ, în uimire,
Urieşiĭ cu vêrfŭ albŭ
Primblă ţintéşă privire
Pe castelulŭ acelŭ d'albŭ.

Splendidă'i 'nalta clădire,
Ce străluce-acum sub cerŭ
Cu maiestra 'mpodobire
Unuĭ mândru juvaer...
E menitŭ ca sĕ devie,
In presentŭ şi viitorŭ,
Cuibŭ voiosŭ de ospeţiă,
Cuibŭ de glorii şi onorŭ!

III.

Etă Regele sosesce
Langă Peleşŭ, gânditorŭ.
Şi'lŭ întrébă: de voesce
Ca sĕ'i fiă muncitorŭ,
Căcĭ e june, şi e tare,
Catŭ optŭ-ḑecĭ de murguşorĭ
Şi cu braţulŭ luĭ e 'n stare,
Sĕ 'nvêrtéscă roţĭ de morĭ!

perirea indiginţe'orŭ culturale. Potŭ veni ḑile nefericite pe fii unei parochii, când elementele distrugêndŭ şi nimicindŭ totŭ pro luctulŭ cerealelorŭ, prefăcêndŭ agrii mai inainte imbelşugaţi şi mănoşi intr'o pustietate catrieră tore şi atuncĭ câtŭ de bine ne vorŭ prinde granarele eclesiastice din carĭ după mărimea nefericirei sĕ distribuimŭ bucate la bietulŭ poporŭ, până ce-şĭ va mai veni in fire din catastrofa ce-a induratŭ. Preoţĭ cu crucea in frunte, căcĭ scopulŭ e prea sfântŭ!

Mai departe se face o revistă peste scólele din tract şi in urma esaminărei şi desbaterei fiesce căreia, se constată cu plăcere că invĕţămêntulŭ prosperézâ şi că viitorulŭ e alŭ nostru. Se pune unŭ deosebitŭ pondŭ pe scólele de pomăritŭ, se aduce conclusŭ şi se indatoresce fiăcare scólă a arăta pe fie-ce anŭ unŭ anumitŭ cvantŭ de altoi, precum şi fiecare elevŭ repetiţionalŭ pe anŭ sĕ producă 5 al'oi, şi pentru controlarea acestorŭ decisiunĭ veneratulŭ nostru preşedinte a binevoitŭ a lua asupra sa sarcina de supraveghere cu ocasiunea visitaţiunei protopopescĭ, precum pe cei negligenţĭ şi renitenţĭ sĕ-i pedepsescă. — cu multă bunăvoinţă s'a angajatŭ ca despre tóte acestea sĕ facă o relaţ'une detaliată in conferinţa proximă preoţescă. Sĕ trăiască!

Desbătêndu-se starea moralităţii poporului din tractŭ cu mângăiere s'a constatatŭ imbunătăţirea ei precum şi conlucrarea preoţimei prin conţiunĭ şi catecheze la redicarea ei.

Etă o mică icónă despre nisuinţele nobile ale acestei conferinţe, care voindŭ a conlucra din rĕsputerĭ pentru mărirea lui D-ḑeu şi binele multŭ cercatului nostru poporŭ, se vede că póte, dândŭ o viuă dovadă, că o corporaţiune, fiă câtŭ de mică când are in sinulŭ sĕu unŭ conducĕtorŭ, care in totdéuna este gata a fi *„tuturora tóte“* Corinth. IX. 22, şi care se ingrijesce *„precum doica îşĭ caută de copii sĕi“* Tesal. II 7, se póte felicita de progresele ce le face, şi póte inainta sigurŭ pe calea binelui.

După conferinţă amŭ fostŭ întruniţĭ cu toţii la unŭ prânḑŭ frăţescŭ oferitŭ cu multă iubire de on. d-nŭ Vasiliu Gheţie şi stimata sa soţiă. Intre bucatele sumtuóse şi gustóse s'au ţinutŭ mai multe toaste, pentru factorii culturei şi moralităţii poporului credinciosŭ. La revedere a treia ḑi de Rosalii in Stirciu.

*Unŭ membru alŭ conferinţei.*

## Jubileulŭ Dr. G. D. Teutsch

In 12 Dec. Sasii ardeleni au serbatŭ a 70-ea aniversară a ḑilei nascerei episcopului Dr. G. D. Teutsch. In preséra acestei ḑile i s'a făcutŭ în Sibiiu conductŭ cu torţe, la care au luatŭ parte şcolarii cu profesorii, deputaţiunile din provinciă, corulŭ de vr'o 160 şcolarĭ cu lampióne in colorĭ, orchestra oraşului, numĕrosŭ publicŭ săsescŭ. Episcopulŭ a fostŭ salutatŭ printr'unŭ discursŭ la care dênsulŭ a rĕspunsŭ. Urmă apoi o cină comună a óspeţilorŭ la „Impĕratulŭ romanŭ.“ Serbarea s'a continuatŭ a doua ḑi după programŭ.

Episcopulŭ Teutsch e născutŭ la 12 Decemvre 1817 în Sighişóră. Absolvă gimnasiulŭ de acolo, apoi trecŭ la universitatea din Viena, ér după unŭ anŭ la cea din Berlinŭ. In 1842 fu numitŭ profesorŭ la liceulŭ din Sighişóră şi apoi alesŭ în 1850 directorŭ. In 1863/4 a fostŭ deputatŭ alŭ dietei din Sibiiu ca *regalistŭ*, apoi deputatŭ în Reichstagulŭ din Viena la 1864/5 fiindŭ deja preotŭ în Agnita (alesŭ la 1863). După dualisarea monarchiei fu deputatŭ in dieta ungară, din care la 1867 eşi, fiindŭ alesŭ episcopŭ în 19 Septemvre 1867 şi la 1868 fu introdusŭ sĕrbătoresce în oficiu.

Pentru poporulŭ săsescŭ, pentru biserica şi şcóla acestuia Episcopulŭ Teutsch are marĭ merite. A scrisŭ şi in „Istoria Sasilorŭ.

Universitatea din Jena i-a conferitŭ în 1858 titlulŭ de doctorŭ onorificŭ în filosofiă, in 1882 acelaşĭ titlu in teologiă, in 1884 Universitatea din Berlinŭ acelaşĭ titlu în dreptulĭ. Academia de sciinţe din München şi Societatea sciinţelorŭ juridice din Göttingen l'au numitŭ membru, museulŭ naţionalŭ german ilŭ alese în comitetŭ, reuniunea Gustav Adolf ilŭ alese in comitetulŭ centralŭ şi preşedinte alŭ reuniunei Gustav Adolf din Ardealŭ, ér reuniunea (săsescă) istorică a ţĕrii de repeţite orĭ preşedinte. Aḑi e şi membru alŭ camerei magnaţilorŭ ungurescĭ.

## Teatru românŭ în Braşovŭ.

Dumineca séra in 29 Noemvre (11 Decemvre), societatea tinerilorŭ comercianţĭ românĭ din locŭ a datŭ in sala redutei o representaţiune teatrală, pe care amŭ fostŭ anunţat'o mai dinainte. S'a jucatŭ comedia *Unŭ tutorŭ*, in 2 acte şi unŭ tablou, de Matilda Poni.

Acţiunea se petrece pe o moşiă de lângă Iaşĭ. Tĕnĕra fată Eleonora Steria, fiindŭ orfană, e pusă sub tutoratulŭ tînĕrului Redeanu, amicŭ alŭ tatălui ei, avêndŭ ca damă de companiă pe d-na Renon şi Eleonora ilŭ iubesce pe Redeanu, precum şi acesta pe fată, fără sĕ-şĭ mărturisescă unulŭ altuia simţĕmintele. Eleonora credêndŭ că tutorulŭ ei vrea sĕ ia de soţiă pe fata d-nei Belicĭ, devine rea, nervosă, şi de cele mai multe orĭ işĭ rĕsbună pe Buzduganŭ, bĕtrânŭ servitorŭ alŭ lui Redeanu; in cele din urmă se hotărăsce sĕ se învenineze împreună cu cameriera ei Răriţa, care la rêndulŭ ei se plângea de necredinţa iubitului ei Ioniţă, puşcaşŭ pe moşia lui Redeanu. Din norocire Dornescu, unŭ amicŭ a lui Redeanu, care nevoindŭ sĕ ia de soţiă pe „Eleonora precum hotărîseră părinţii lorŭ şi fiindŭ logoditŭ cu alta, descopere lucrulŭ şi'i dă altă întorsătură. Destăinuesce lui Redeanu câtŭ de multŭ ilŭ iubesce Eleonora, in câtŭ e decisă sĕ móră. In urma mĕsurilorŭ luate de Dornescu, Redeanu se şi convinge despre acésta, ér in locŭ de veninŭ li se dă feţelorŭ alte prafurĭ, care la adórme. In cele din urmă Redeanu se căsătoresce cu Eleonora, ér Ioniţă cu Răriţa, amêndouĕ părechile deodată pe moşia lui Redeanu.

Rolulŭ „Eleonorei« l'a interpretatŭ d-şora Elena Dimitriu cu multă pricepere; unorŭ momente, ca cele de nervositate şi de mâniă, le-a dată viuă espresiune; în generalŭ şĭ-a înţelesŭ bine rolulŭ. — D-lŭ G Zănescu ca „Redeanu« a jucatŭ bravŭ, ér d-lŭ Gr. Birea ne-a înfăţişatŭ corectŭ pe „Dornescu«. — Rolulŭ »Răriţei“ l'a jucatŭ bine şi naturalŭ d-şora Elena Popovicĭ, ér puşcaşulŭ „Ioniţă“ nu'şĭ putea găsi un interpretŭ mai fidelŭ decâtŭ d-lŭ Cristescu, care a şi stêrnitŭ multŭ risŭ. — Rolulŭ „D-nei Belicĭ“ a fostŭ fórte nimeritŭ datŭ d-şórei Maria Teochar, care l'a şi jucatŭ neaşteptatŭ de bine. — D-şóra Elena Bogdanŭ, ca „D-na Renon« a fostŭ potrivitŭ de bine, ér d-lŭ Ionŭ Duşoiu jun. în rolulŭ lui »Buzduganŭ“ a fostŭ bine şi a avutŭ şi unele momente comice.

In generalŭ representarea comediei a reuşitŭ peste aşteptare. Tabloulŭ cu mulţimea de ţĕrance şi ţĕranĭ in frumóse costume naţionale a plăcutŭ nespus de mult.

**Scirĭ poliţienescĭ.** Erĭ dimineţă, intr'una din cele din urmă case din Pajişte, în Scheiu, a fostŭ găsită arsă vĕduva Paraschiva Peligradŭ, care era sĕracă şi trăia din cerşitŭ. Fiindŭ că s'au descoperitŭ pe cadavru micĭ rănirĭ, care probabilŭ că ele potŭ proveni din vre-unŭ actŭ de violinţă, de aceea nu e eschisă posibilitatea că aci s'a comisŭ o crimă. S'a făcutŭ arătare la judecătoria penală competentă.

## Ultime scirĭ.

*Parisŭ*, 12 Decemvre. — D. Tirard a rĕuşitŭ a forma astfelŭ cabinetulŭ: D. Tirard, presidentŭ alŭ consiliului şi ministru de finanţe; Flourens, afacer. streine; Fallières, justiţie; Dantresme, comerţŭ; Loubet, lucrărĭ publice; Faye, instrucţia publică; Mahy, marină; Viette, agricultură; Sarriens, interne. Portofoliulŭ rĕsboiului s'a oferitŭ generalului Tricoche şi generalului Logrot; se aştéptă hotărîrea lorŭ.

*Viena*, 13 Decemvre. — Din sorginte oficiósă se desminte sgomotulŭ privitorŭ la demisiunea comitelui Kalnoky. Se ḑice că comitele Kalnoky este opusŭ orĭ cărei concesiunĭ în afacerile bulgare. Se asigură că archiducele Albrecht caută un mijlocŭ d'a aplana conflictulŭ cu Rusia.

*Londra*, 13 Decemvre. — Se anunţă din Petersburg ḑiarului „Times“ că guvernulŭ rusescŭ va esplica prin calea presei că concentrările trupelorŭ sale la graniţă nu suntŭ motivate decâtŭ prin trebuinţa de mişcare a armatei şi că n'au nicĭ unŭ caracterŭ agresivŭ.

## SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

VIENA, 14 Decemvre. — Faima lăţită despre retragerea contelui Kalnoky dela ministeriulŭ de esterne este a se reduce la o manevră de bursă.

BERLINŬ, 14 Decemvre. — Parlamentulŭ germanŭ a respinsŭ vama propusă de şése marce pe grâu şi sécară şi a primitŭ vama pe grâu cu cinci marce.

PARIS, 14 Decemvre. — Camerele francese au primitŭ favorabilŭ mesagiulŭ preşedintelui republicei.

In afacerea W i l s o n camera de punere în acusaţiune a datŭ unŭ ordinŭ de s i s t a r e a p r o c e s u l u i

## DIVERSE.

**A născutŭ o »broscă“!** — Soţia unui veterinarŭ din Csikszereda, care mai de demultŭ sufere de bólă de stomacŭ, cu aceea 'şĭ-a suprinsŭ în ḑilele trecute bărbatulŭ, când acesta a sositŭ acasă, că a născutŭ o „broscă“ şi i-o arĕtă numai decâtŭ, aflându-se bróscа în patŭ lângă bolnava femee. Bărbatulŭ a luatŭ brosca şi a dus'o la farmaciă, unde au luat'o în privire medicii, der neputêndu-i afla rostulŭ, au trimis'o la universitatea din Cluşiu. Aci apoi au constatatŭ că bróscа e o broscă ca tóte bróscele, care nicĭ când în pântece de omŭ nu a avutŭ fericirea a fi; că în pântecele broscei s'au aflatŭ rĕmăşiţe de mâncărĭ omenescĭ au esplicat'o medicii profesorĭ astfelŭ, că muerea cea bolnavă a muşcatŭ limba broscei, apoi i-a indesatŭ pe gură mâncare, ca sĕ se pótă face vestită cu acea că ea a născutŭ o — broscă!

**Omŭ cu cornŭ.** — Despre bărbaţii, pe carĭ femeile lorŭ îi înşélase ḑice că le crescŭ corne! Nu scim nefericitulŭ omŭ d. Ischl, despre care e vorba, este inşelat orĭ nu de nevastă-sa, der aceea se scie că ii cresce unŭ cornŭ formalŭ în ceafă. Cornulŭ a ajunsŭ lungime de 20 centimetri, şi incepe a se întări bine. Au ruptŭ o bucăţică din elŭ, şi omulŭ nu a simţitŭ nicĭ o durere. Bucăţica acésta a trimis'o la Viena, ca sĕ o ia in privire scienţifică şi sĕ-i spună ce — făcătura e?

*☞ Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potŭ cumpĕra în totungeria lui I. GROSS, şi în librăria d-lui Nicolae I. Ciurcu.*

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ **Dr. Aurel Muresianu.**

---

Peleşulŭ, l'aşa cuvinte,
Se treḑesce ca din visŭ,
Lumea nouĕ 'n a lui minte
De-odată s'a deschisŭ;
Bucurosŭ elŭ la turbină
Se repede 'nvingĕtorŭ,
Ca sĕ macine lumină
Dela fulgerii din norĭ.

Şi de-atuncĭ, când noptea vine
Născĕtóre de suspinĭ,
Aste locurĭ le veḑĭ pline
De fantastice luminĭ.
Feeria se întinde
Peste falniculŭ castelŭ,
Ce fereştrile 'şĭ-aprinde
Ca de-unŭ sóre-ascunsŭ in elŭ.

IV.

Ḑiua Peleşulŭ lucrézâ
Câtŭ unŭ uriaşŭ vênjosŭ,
Ér când ḑiua insereză,
Redevine Fĕt-Frumosŭ,
Şi-n castelŭ apoi apare
Cu pasŭ veselŭ triumfalŭ.
Căcĭ e naşulŭ sĕu şi are
Locŭ la prânḑulŭ celŭ regalŭ

Între florĭ şi 'ntre copile,
Intre ambii Suveranĭ,
Elŭ s'arată micŭ de ḑile,
De şi are mii de anĭ,
Şi Regina 'nveselită
Ilŭ desmeardă-adesea-orĭ
P'a sa comă împletită
Cu brilanţĭ scânteiătorĭ.

Apoi mândrulŭ, după cină,
La toţĭ lasă rĕmasŭ bunŭ,
Saltă sprintenŭ, se închină
Şi, plecândŭ ca unŭ nebunŭ,
Elŭ se duce sĕ se culce,
Plinŭ de vieţă fericitŭ,
Pe alŭ Prahovei sînŭ dulce
Ca'ntr'unŭ légănŭ multŭ iubitŭ.

. . . . . . . . . . . . . . . .
. . . . . . . . . . . . . . . .

Ea ilŭ mustră cu blândeţe
Şi 'i-totŭ ḑice, că-'i pĕcatŭ
De a perde 'n tinereţe
Cursulŭ sĕu neatêrnatŭ.
Elŭ rĕspunde cu mândriă:
„Mândră fii de-alŭ meu norocŭ!
„Ḑicŭ Lumină ca sĕ fiă,
„Şi Lumină e pe locŭ!“.

*Castelulŭ Peleşu*, 15 Octomvre.

## Strigăturĭ poporale

*din Câmpia Transilvaniei, culese de*

**A. M. învĕţ.**

Trandafirŭ crescutŭ în fênŭ,
Cinstesce omulŭ bĕtrânŭ,
Ca sĕ'ţĭ deie cuvêntŭ bunŭ.
Trandafirŭ crescutŭ in érbă
Cinstesce omulŭ de trébă
Sĕ nu'ţĭ deie vorbă slabă.

***

Socră socră pómă acră!
De te-ai cóce câtŭ te-ai cóce,
Pómă dulce nu te-i face;
De te-ai cóce cu anulŭ,
Totŭ vei fi ca cătranulŭ.

***

De nimica nu mĭ-e frică
Nicĭ de bâtă cu măciucă,
De nimica nu mĕ temŭ
Nicĭ de bâtă de lemnŭ.

***

Din satulŭ din care-sŭ eu,
Nu-i nicĭ popă nicĭ birĕu,
Că i-a bătutŭ Dumneḑeu,
Pe popă pentru popiă,
Pe birĕu pentru porţiă,
Pe diacŭ*) pentr'o poveste
Şi pe fĕtŭ**) pentru neveste.

*) Cantorulŭ.
**) Crâsniculŭ, paraclisierulŭ.

Frunḑă verde de alună,
Place'mĭ copila română,
Că i frumósă, drăgăstósă,
Te pĕtrunde pân' la ósă.

***

Dragă mĭ e mândra bălae,
Că sci face la mălae,
Bagă douĕ, scóte nouĕ,
Dér le bagă cu lopata
Şi le scóte cu covata.

***

Mĭ-a făcutŭ maica gura
Că decă m'oiu străina
Sĕ mĕ mângăiu cu dênsa.

***

Copiliţă dela ţéră
Ce ţi-e gura aşa amară
Orĭ de pită de sécară,
Orĭ de grâu de primăvară?!
Vinŭ la noi la Bucurescĭ
Sĕ'ţĭ dau miere so'ndulcescĭ,
Orĭ stafide orĭ migdale
De care ţĭ placŭ dumitale.

***

Cătănire-aşŭ cătăni
La compania mânduţii
Unde i compania de fete
Şi puşcuţa de lemnŭ verde,
Baioneta de nuiele
Strajameşterŭ de muiere.

**Cursulŭ la bursa de Viena**

din 13 Decemvre st. n. 1887.

| | | | |
|---|---|---|---|
| Rentă de aurŭ 5% | 98 05 | Bonurĭ croato-slavone | 105 75 |
| Rentă de hârtiă 5% | 83 20 | Despăgubire p. dijma de vinŭ ung. | 98.75 |
| Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare | 148. – | Imprumutulŭ cu premiu ung. | 121.— |
| Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune) | 93 75 | Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului | 121.50 |
| Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune) | — — | Renta de hârtiă austriacă | 79.10 |
| Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune) | 112 25 | Renta de arg. austr. | 81 60 |
| Bonurĭ rurale ungare | 104.-- | Renta de aurŭ austr. | 110 70 |
| Bonurĭ cu cl. de sortare | 103.50 | Losurile din 1860 | 133 25 |
| Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ | 103.50 | Acțiunile băncei austro-ungare | 875 — |
| Bonurĭ cu cl. de sortare | 103 25 | Act. băncei de creditŭ ung. | 279.50 |
| Bonurĭ rurale transilvane | 103 50 | Act. băncei de creditŭ austr. | 274.90 |
| | | Argintulŭ — — Galbinĭ împărătescĭ | 5.97 |
| | | Napoleon-d'orĭ | 10.— |
| | | Mărcĭ 100 imp. germ. | 61.90 |
| | | Londra 10 Livres sterlinge | 126.30 |

**Bursa de Bucurescĭ.**

Cota oficială dela 30 Noemvre st. v. 1887.

| | Cump. | vend. |
|---|---|---|
| Renta română (5%). | $93\frac{1}{2}$ | $94\frac{1}{2}$ |
| Renta rom. amort. (5%) | 96— | 97— |
| » convert. (6%) | 91— | 92— |
| Împr. oraș. Buc. (20 fr.) | 34— | 36 — |
| Credit fonc. rural (7%) | 105— | 106— |
| » » » (5%) | $91\frac{3}{4}$ | $92\frac{1}{4}$ |
| » » urban (7%) | 103— | 104— |
| » » » (6%) | 96— | 97— |
| » » » (5%) | $87\frac{1}{2}$ | $88\frac{1}{2}$ |
| Banca națională a României 500 Lei | —— | —— |
| Ac. de asig. Dacia-Rom. | —— | —— |
| « » » Națională | —— | —— |
| Aurŭ contra bilete de bancă | $14.\frac{1}{4}$ | 15.— |
| Bancnote austriace contra aurŭ | 2.03 | 2.04 |

**Cursulu pieței Brașovŭ**

din 14 Decemvre st. n. 1887.

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Bancnote românescĭ | Cump. | 8.53 | Vend. | 8.55 |
| Argint românesc | » | 8.50 | » | 8 53 |
| Napoleon-d'orĭ | » | 9.95 | » | 9.98 |
| Lire turcescĭ | » | 11.24 | » | 11.36 |
| Imperialĭ | » | 10.24 | » | 10.26 |
| Galbenĭ | » | 5 87 | » | 5.90 |
| Scrisurile fonc. »Albina« 6% | » | 101.— | » | 102.- |
| » » » 5% | » | 98.— | » | 99.— |
| Ruble Rusescĭ | » | 110.— | » | $111.\frac{1}{2}$ |
| Discontulŭ | » | 7—10% pe anŭ. | | |



## Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fășia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și posta ultimă.

Décă se ivescŭ iregularitățĭ la primirea diarului onor. abonațĭ suntŭ rugațĭ a ne încunosciința imediatŭ prin carte postale, ca în câtŭ depinde dela noi, sĕ se delătureze. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS.“*

## Sosirea și plecarea trenurilorŭ și postelorŭ în Brașovŭ.

### I. Plecarea trenurilorŭ:

**1. Dela Brașovŭ la Pesta:**

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 20 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 01 minută dimineța.

**2. Dela Brașovŭ la Bucurescĭ:**

Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după amedĭ.

### II. Sosirea trenurilorŭ:

**1. Dela Pesta la Brașovŭ:**

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amedĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

**2. Dela Bucurescĭ la Brașovŭ:**

Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amedĭ.

### A. Plecarea postelorŭ:

*a)* Dela Brașovŭ la *Rĕșnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ*: 12 óre 30 min. după amedĭ.
*b)* „ „ „ *Zizinŭ:* 4 óre după amedĭ.
*c)* „ „ în *Secuime* (S. Georgĭ): 1 óră 30 minute nóptea.
*d)* „ „ la *Făgărașŭ*: 4 óre dimineța.
*e)* „ „ la *Săcele*: 4 óre dimineța.

### B. Sosirea postelorŭ:

*a)* Dela *Rĕșnovŭ Zĕrnescĭ-Branŭ* la Brașovŭ: 10 óre înainte de amedĭ.
*b)* „ *Zizinŭ* la Brașovŭ: 9 óre a. m.
*c)* Din *Secuime* la Brașovŭ: 6 óre séra
*d)* „ *Făgărașŭ* la Brașovŭ: 2 óre dimineța.
*e)* „ *Săcele* la Brașovŭ: 6 óre 30 minute séra.



Tipografia ALEXI, Brașovŭ.